

Emma Kari vihr

Kirjallinen kysymys lasten edun toteutumisesta turvapaikanhakijoiden vastaanottopalveluiden lakkautuksissa

Eduskunnan puhemiehelle

Tuhannet turvapaikanhakijat ovat saaneet tänä vuonna Maahanmuuttovirastolta kielteisen turvapaikkapäätöksen. Uutiset viraston kovasta työtaakasta ja päätösten heikosta laadusta ovat huolestuttavia. Julkisuudessa olleiden tietojen mukaan päätöksissä saatetaan tunnustaa kansainvälisen suojelun tarve, mutta kuitenkin kieltäytyä antamasta kansainvälistä suojelua.

Linja on tiukentunut sen jälkeen, kun Maahanmuuttovirasto päivitti Afganistanin, Irakin ja Somalián turvallisuustilanteeseen perustuvat maalinjaukset, mitä on kritisoitu laajasti. Päivitettyjen maalinjausten nojalla päätöksissä tarjotaan ratkaisuksi usein turvapaikanhakijan lähtömaan sisäistä pakolaisuutta eli palaamista johonkin muuhun kaupunkiin kotimaassaan. Tämä on kuitenkin monille turvallisuussyistä täysin poissuljettu vaihtoehto. YK:n pakolaisjärjestö UNHCR:n mukaan valtioiden ei tulisi antaa kielteisiä päätöksiä Irakiin sisäisen paon mahdollisuuteen vedoten.

Nyt Maahanmuuttovirasto on ryhtynyt ajamaan alas kielteisen päätöksen saaneiden vastaanottopalveluita. Monet kielteisen päätöksen saaneista eivät kuitenkaan voi käytännössä palata kotimaahansa. Hallituksen kiristynyt turvapaikkapolitiikka ja Maahanmuuttoviraston kireä linja lisäävät siis käytännössä Suomessa elävien paperittomien määrää. Vastaanottokeskuksista poistetaan Maahanmuuttoviraston ohjeistusten perusteella tällä hetkellä myös lapsia. Vastaanottokeskusten ilmoitusten mukaan 13.10. mennessä vastaanottopalvelut oli päätetty viideltä lapsia sisältävältä perhekunnalta ja yhteensä kymmeneltä lapselta.

Maahanmuuttoviraston ohjeistuksessa todetaan seuraavasti: "Pelkästään lapsen oikeus elää vanhempiensa kanssa ei kuitenkaan ole peruste jatkaa vastaanottopalveluja sellaisen vanhemman osalta, joka turvapaikka-asiansa tultua lainvoimaisesti ratkaistuksi päättää olla palaamatta lähtömaahansa, vaikka se olisi mahdollista." Vaihtoehtona saatetaan siis tarjota lapselle mahdollisuutta jäädä vastaanottokeskukseen, vaikka muu perhe ajetaan kadulle. Tällainen toiminta ei voi olla lasten edun ja oikeuksien mukaista.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 548/2016 vp

Miten hallitus varmistaa, että lasten hyvinvointi, etu ja oikeudet huomioidaan, kun vastaanottopalveluita lakkautetaan kielteisen oleskelulupapäätöksen myötä vastaanottolain 14 a §:n nojalla?

Helsingissä 26.10.2016

Emma Kari vihr